

ZAMONAVIY VEB-RESURSLARDAN FOYDALANISH VA ISHLATISH

Nasiba Narzillayeva Rahmonqulovna

*Xalqaro Innovatsion Universiteti "Aniq fanlar, yer kadastrisi va kommunal
xo'jaligi" kafedrasida o'qituvchisi*

Nasiba Narzillayeva Rahmonkulovna

*Lecturer of the Department of "Exact Sciences, land Cadastre and utilities",
International University of innovation*

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy veb-resurslarning turlari, ular bilan ishlash usullari, foydalanuvchilar uchun yaratadigan imkoniyatlari va afzalliklari keng yoritilgan. Shuningdek, veb-resurslardan foydalanishda e'tiborli bo'lish lozim bo'lgan xavfsizlik, axloqiy va huquqiy jihatlar haqida ma'lumotlar keltirilgan. O'zbekistonda raqamli savodxonlik darajasi, ta'lim tizimidagi veb-resurslardan foydalanish holati va davlat tomonidan ko'rilayotgan chora-tadbirlar ham tahlil qilingan. Maqola yakunida veb-resurslardan foydalanishning kelajakdagi istiqbollari va texnologik rivojlanish yo'nalishlari ko'rib chiqiladi. Tadqiqot veb-resurslardan samarali foydalanishni istovchi foydalanuvchilar uchun nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Zamonaviy texnologiyalar, veb-resurslar, internet, onlayn ta'lim, bulutli xizmatlar, axborot xavfsizligi, raqamli savodxonlik, O'zbekiston, ijtimoiy tarmoqlar, sun'iy intellekt, raqamli transformatsiya.

USE AND APPLICATION OF MODERN WEB RESOURCES

Annotation: This article explores the types of modern web resources, their usage methods, the opportunities and advantages they provide for users. It also discusses important aspects such as information security, ethical and legal considerations when utilizing web resources. The paper analyzes the level of digital literacy in Uzbekistan, the use of web platforms in the education system, and government-supported initiatives. In conclusion, the article outlines the future prospects of web resource utilization and trends in technological development. The

study serves as both a theoretical and practical guide for users aiming to effectively benefit from modern web resources.

Keywords: *Modern technologies, web resources, internet, online education, cloud services, information security, digital literacy, Uzbekistan, social networks, artificial intelligence, digital transformation.*

Raqamli texnologiyalar taraqqiyoti zamonaviy jamiyat hayotining barcha sohalariga chuqur kirib bordi. Xususan, internet tarmog‘i orqali taqdim etilayotgan veb-resurslar hayotimizda muhim o‘rin egallamoqda. Ular orqali nafaqat axborot olish, balki ta’lim olish, muloqot qilish, ishlash, fayllarni saqlash va ulashish imkoniyatlari mavjud. Veb-resurslar tushunchasi ostida internet orqali ishlatiladigan har qanday xizmatlar, platformalar va axborot manbalari tushuniladi. Ushbu maqolada zamonaviy veb-resurslarning turlari, ular bilan ishlash usullari, afzalliklari, xavfsizlik masalalari, O‘zbekistondagi holat va kelajak istiqbollari keng yoritiladi.

Axborot resurslari axborot resurslariga yangilik portallari, bloglar, veb-saytlar, ensiklopediyalar kiradi. Masalan, Wikipedia, Google News, BBC, UzReport, Kun.uz kabi saytlar foydalanuvchilarga turli mavzularda tezkor va keng qamrovli ma’lumotlar taqdim etadi.

Ta’lim resurslari internet orqali ta’lim olish imkonini beruvchi resurslar soni ortib bormoqda. Coursera, edX, Khan Academy, Duolingo, Talaba.uz kabi platformalar orqali fanlarni o‘rganish, til o‘rganish, malaka oshirish mumkin. Elektron kutubxonalar, masalan, ZiyaNet, kutubxona.uz ham muhim manbalardandir.

Ijtimoiy tarmoqlar Facebook, Instagram, Twitter, Telegram, TikTok kabi ijtimoiy tarmoqlar axborot almashish, muloqot qilish, reklama va marketing ishlari uchun keng qo‘llaniladi. Shuningdek, professional tarmoqlar – LinkedIn kabi platformalar ham alohida ahamiyatga ega.

Bulutli xizmatlar Google Drive, Dropbox, OneDrive, iCloud kabi xizmatlar bulutli texnologiyalarga asoslangan bo'lib, foydalanuvchilarga fayllarni saqlash, ulashish va istalgan qurilmadan ularga kirish imkonini beradi.

Ma'lumot izlash va tahlil qilish Google, Bing kabi qidiruv tizimlari orqali kerakli ma'lumotlarni topish mumkin. Ma'lumotlarni solishtirish, aniqlikni tekshirish, ishonchli manbalarni tanlash ko'nikmasi muhim ahamiyatga ega.

Onlayn ta'limda foydalanish onlayn kurslar, dars videolari, vebinarlar, interaktiv mashg'ulotlar ta'lim jarayonini yengillashtiradi. O'qituvchilar Google Classroom, Moodle, Zoom kabi platformalar orqali darslarni o'tkazishadi.

Ijtimoiy tarmoqlarda axborot almashish ommaviy axborot vositalari, blogerlar, davlat tashkilotlari va oddiy foydalanuvchilar ijtimoiy tarmoqlar orqali yangiliklar, foydali maslahatlar, o'quv materiallarini tarqatadilar.

Bulutli xizmatlarda fayllarni saqlash va ulashish Google Drive yoki OneDrive orqali hujjatlar, taqdimotlar, rasm va videolarni saqlab, ular bilan boshqalar bilan oson almashish mumkin. Bu xizmatlar ish jarayonida va ta'limda muhim vosita hisoblanadi.

Tezkorlik va qulaylik axborotga istalgan vaqtda, istalgan joyda kirish mumkin. Vaqt va joydan mustaqillik yaratiladi.

Axborotga keng kirish imkoniyati internet orqali har xil manbalar, tillar, mavzular bo'yicha cheksiz miqdorda ma'lumotlarga ega bo'lish mumkin.

Masofaviy ta'lim va ish faoliyatini qo'llab-quvvatlash pandemiya sharoitida veb-resurslarning masofadan ishlash va o'qishdagi roli yaqqol namoyon bo'ldi.

Hamkorlik va tajriba almashish imkoniyatlari onlayn loyihalar, forumlar, vebinarlar orqali turli davlatlardan foydalanuvchilar birgalikda ishlashi mumkin.

Veb-resurslardan foydalanishda e'tiborli jihatlar axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish. Parollarni himoyalash, antivirus dasturlaridan foydalanish, noma'lum havolalarni ochmaslik kerak.

Ishonchli manbalarni tanlash feyk (yolg'on) axborotlar ko'paygani sababli, ishonchli va rasmiy manbalarga tayanish muhim.

Mualliflik huquqlariga rioya qilish elektron materiallarni foydalanishda manbani ko'rsatish, muallif roziligisiz nusxa ko'chirmaslik kerak.

Internet madaniyati va etikasi tarmoqda odob-axloq qoidalariga rioya qilish, salbiy kommentariyalar, haqoratli yozuvlardan saqlanish kerak.

O'zbekistonda veb-resurslardan foydalanish holati raqamli savodxonlik darajasi so'nggi yillarda raqamli savodxonlikni oshirish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Maktab va oliy o'quv yurtlarida raqamli texnologiyalardan foydalanish kengaymoqda.

Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari AR/VR texnologiyalar orqali ta'lim, sog'liqni saqlash, muhandislik va boshqa sohalarda yangi imkoniyatlar ochilmoqda. Raqamli transformatsiya va yangi imkoniyatlar korporatsiyalar va davlatlar raqamli transformatsiyani jadallashtirib, zamonaviy texnologiyalar asosida xizmatlar ko'rsatishni yo'lga qo'ymoqda.

Google Drive – bu Google kompaniyasi tomonidan taqdim etilgan bulutli saqlash xizmati bo'lib, foydalanuvchilarga hujjatlar, rasmlar, videolar, taqdimotlar va boshqa turdagi fayllarni xavfsiz tarzda saqlash va internet orqali ularga istalgan joydan kirish imkonini beradi.

Yuklangan fayllar bilan ishlash

Fayllarni nomini o'zgartirish: Fayl ustiga sichqonchani o'ng tugmasini bosib, "Nomini o'zgartirish"ni tanlang.

Faylni ko'rish yoki tahrirlash: Google Docs, Sheets, Slides formatidagi fayllarni to'g'ridan-to'g'ri onlayn tahrirlash mumkin.

Faylni o'chirish: Fayl ustiga bosib, "O'chirish" tugmasini bosing.

Xulosa

Zamonaviy veb-resurslar hayotimizning ajralmas qismiga aylangan. Ular orqali axborotga ega bo'lish, bilim olish, muloqot qilish, ishlash osonlashdi. Ammo ularni foydalanishda axborot xavfsizligi, madaniy etik qoidalar, mualliflik huquqlari va ishonchlilik kabi jihatlarga alohida e'tibor qaratish lozim.

O'zbekistonda bu boradagi ijobiy siljishlar kelgusida raqamli jamiyatning shakllanishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov, A. Raqamli texnologiyalar va internet-resurslardan samarali foydalanish. Toshkent: Ilm ziyo nashriyoti 2023.
2. Hasanov, D. Ta'limda axborot texnologiyalarining o'rni. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti 2022.
3. Qodirova, M. "Onlayn ta'lim resurslaridan foydalanish samaradorligi". Pedagogik tadqiqotlar jurnali, №4, 45–53. 2021.
4. UNESCO The Role of Digital Literacy in Education. Paris: UNESCO Publishing 2022.
5. Ahmadova, N. "Axborot xavfsizligi va internet madaniyati". Axborot texnologiyalari jurnali, №2, 32–37 2020.
6. World Bank (2021). Digital Economy for Central Asia Report. Washington D.C.: World Bank Publications.